

Írta:

2013. január 14. hétfő, 09:57

Ha valaki Pécs, illetve Baranya írott történetére, helyismeretére kíváncsi, akkor legjobb, ha először a legbővebb könyvtári kollekciónak tekint át. Mert amit ott nem talál meg, azt elvileg még máshol felfedezheti, bár kicsi rá az esély. A cseppet sem titkos tárház a Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontban található. Ott is a Csorba Győző Megyei–Városi Könyvtár helyismereti gyűjteményét (képünk is ott készült) érdemes keresni, bárki bármit is tudni szeretne a lokális múltból, és jelenről. □

– A szellemi értékek közül mit lelhetnek meg az érdeklődők?

– A helyismereti gyűjtemény a teljesség igényével beszerez minden olyan kiadványt, amely Baranyával általában, a megye városaival, községeivel, valamint tájegységeivel foglalkozik – adott betekintést a dolgok háttérébe **Gyánti István**

helytörténeti könyvtáros. – A helyi nyomdák illetve kiadóknál megjelent kiadványok esetében 1949-ig szerzünk meg minden nyomdaterméket, illetve kiadványt, azt követően már csak válogatva. Gyűjtünk továbbá a helyi személyiségekről szóló dokumentumokat, valamint a megyében megjelent időszakos kiadványokat, a kezdetektől napjainkig.

– Milyen nehézségekkel kellett szembenézni az állomány szervezése során?

– A korábbi folyóirat-, és hírlapanyag beszerzése igen sok nehézséggel járt. 1952-ben alakult könyvtárunk jogelődje, az egykori Városi Közművelődési Könyvtár is csak egy évtizeddel korábban jött létre, időszakos kiadványokat nem gyűjtött, így az

1952 előtti

periodikumok hiányoztak a gyűjteményből. Szakmai elődeink, az elmúlt évszázad '70-es éveitől megkezdték a helytörténeti kutatások szempontjából igen fontos – de már antikvár forgalomban nem, vagy alig hozzáférhető – folyóiratok, napilapok mikrofilmen történő beszerzését. A mai napig igen népszerűek az olvasók körében a mikrofilmről olvasható korabeli napilapok. Könyvtárunk digitalizálási programjának előre haladtával, egy számítógépes terminált is nyitottunk az olvasáshoz.

– Kik használják a gyűjteményt?

– Egyetemisták, egyetemi oktatók, középiskolások veszik igénybe legtöbbször a rendelkezésre álló dokumentumokat. Számos iskolai feladattal keresnek meg bennünket, helyi témájú szakdolgozatok elkészítéséhez nyújtunk segítséget. De bárki, akit a helyismeret valamilyen szegmense érdekel, vagy csak régi újságokat szeretne böngészgetni, az egészen bizonyosan betér hozzánk.

Gyánti István történészként is értékesnek tartja a gyűjtemény darabjait

– Milyen jelentősebb eredményeket tudnak felmutatni?

– A helyismereti gyűjtemény munkatársainak szerkesztésében számos helyismereti bibliográfia készült, ezek közül két nagyobb szabású művet említenénk. 1992-ben készült el az a retrospektív sajtóbibliográfia, amely a megyében 1832 óta 1984-ig (a függelékben 1992-ig) megjelent újságokat és folyóiratokat veszi számba a teljesség igényével, illetve informál, hogy a fennmaradt lapszámok mely közgyűjteményekben találhatóak. 2008-ban – évtizedes gyűjtőmunka lezárásaként – megjelent Pécs bibliográfia 1960–2005 című kiadvány. A kötet 1960 és 2005 között megjelent valamennyi fontos szakmai publikáció (könyvek, dokumentumok, tanulmányok, térképek stb.) könyvészeti adatait tartalmazza, amely Pécs

életének legkülönbözőbb fontos területeiről (gazdaság, társadalom, politika, oktatás, egészségügy, kultúra, ipar, hosszan lehetne még sorolni) ad leírást, mintegy 7500 bibliográfiai tételben. Mindkét említett bibliográfiát a nemrég elhunyt munkatársunk, **Surján Miklós** (1933–2012) szerkesztette.

– A kor legújabb elvárásainak képesek megfelelni?

– 2011 tavaszától nagyszabású, új adatbázis készítésére vállalkoztunk, amely a Baranyai DigiTár elnevezést kapta. A fejlesztés alapvető célkitűzése, hogy a Baranya megyében létező és a későbbiekben keletkező szellemi értékek, könyvtárunk weblapján, mindenki számára hozzáférhetőek legyenek. Megkezdődött a gyűjtemény fotó- és videó tárának digitalizálása is. Terveink között szerepel az itt található hetven évnél régebbi könyvek, az 1945 előtti aprónyomtatványok, a folyóirattár állománya, a mikrofilmtár; valamint az életrajzi adatbázis digitális feldolgozása is.

– Két éve költöztek új helyükre. Már „minden” a helyére került?

– A Csorba Győző Megyei–Városi Könyvtár 2010 nyarán, a Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont épületébe települt. A helyismereti gyűjtemény az első emeleten kapott helyet, ekkorra a személyi állomány is bővült. Komoly erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy gyűjteményünk feltártsága, információszolgáltató képessége növekedjék, nagy figyelmet fordítunk retrospektív feltáró munkára. A kedvező körülmények, az esztétikus környezet, a korszerű technikai felszerelés, s nem utolsósorban a felkészült, az olvasókkal mindig foglalkozni kész helyismereti könyvtárosok ideális „otthont” biztosítanak mindenki számára.

Szakmai célok mentén haladva

A megyei könyvtárak tevékenységében a helyismereti funkció, tehát a gyűjtés, feltárás és információszolgáltatás, valamint az ezeken alapuló bibliográfiai munka, egyike a legfontosabb feladatoknak. Az 1952-ben alakult intézményben már igen hamar megkezdődött a „tájanyag” gyűjtése, a hetvenes évekre már színvonalas helyismereti tevékenység folyt a baranyai megyeszékhelyen. Előbb, 1978-tól részlegként, azután 1990-től, önálló osztályként működött, illetve működik 2013-ban is.□□ □